

Новият Закон за счетоводството

От 01.01.2016 г. е в сила
нов Закон за счетоводството (ЗСч).
Научете за промените, важни за
Вашия бизнес.

Основни промени

От 01.01.2016 г. е в сила нов Закон за счетоводството (ЗСч), който е съобразен с разпоредбите на Директиви 2013/34/ЕС и 2014/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета. Новият закон въвежда редица промени в националното счетоводно законодателство, по-важните от които са свързани със следното:

- ▶ Въвеждане на категоризация на предприятията и групите, от която зависят много от изискванията на ЗСч
- ▶ Промени в определението за предприятие от обществен интерес (ПОИ)
- ▶ Приложимата счетоводна база за финансово отчитане
- ▶ Минималните изисквания към елементите на финансовите отчети
- ▶ Изготвяне на нови годишни доклади
- ▶ Критериите за независим финансов одит
- ▶ Изискванията за публичност на финансовите отчети и докладите
- ▶ Отговорността на ръководството
- ▶ Значително по-високи санкции за неспазване на закона.

Категоризация на предприятията и групите

Новият ЗСч въвежда 4 категории предприятия и 3 категории групи предприятия:

Категоризация на предприятията и групите				
	Категории	Нетни приходи от продажби	Стойност на активите	Среден брой персонал
предприятия	Микро	< 1.4 млн. лв.	< 0.7 млн. лв.	< 10 души
	Малки	< 16 млн. лв.	< 8 млн. лв.	< 50 души
	Средни	< 76 млн. лв.	< 38 млн. лв.	< 250 души
	Големи	> 76 млн. лв.	> 38 млн. лв.	> 250 души
групи предприятия	Малки	< 16 млн. лв.	< 8 млн. лв.	< 50 души
	Средни	< 76 млн. лв.	< 38 млн. лв.	< 250 души
	Големи	> 76 млн. лв.	> 38 млн. лв.	> 250 души

При определяне на категоризацията най-малко два от трите показателя за съответната категория следва да бъдат изпълнени. Категорията се променя, когато за последните два отчетни периода предприятието или групата престане да отговаря на два от трите показателя за съответната категория. Първоначалното категоризиране се извършва на база показателите на предприятието към 31.12.2015 г.

Предприятия от обществен интерес

Новият ЗСч променя определението за ПОИ, което до сега беше в Закона за независимия финансов одит.

ПОИ, независимо от техния размер, са:

- ▶ Издатели на ценни книжа на борса в държава членка на ЕС;
- ▶ Кредитни институции;
- ▶ Застрахователи и презастрахователи;
- ▶ Пенсионноосигурителни дружества и управлявани от тях фондове;
- ▶ „Холдинг БДЖ“ ЕАД и дъщерните му предприятия, Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- ▶ Дружества с основна дейност предоставяне на В и К услуги.

ПОИ, доколкото са в категория големи предприятия, са:

- ▶ Инвестиционни посредници;
- ▶ Колективни инвестиционни схеми и управляващи дружества по смисъла на ЗДКИСДПКИ;
- ▶ Финансови институции;
- ▶ Дружества с основна дейност производство, пренос или продажби на електро- или топлоенергия;
- ▶ Дружества с основна дейност внос, пренос, разпределение или транзит на природен газ.

Счетоводна база за финансово отчитане

Въвеждат се значителни промени, касаещи приложимата счетоводна база за финансово отчитане, като се дава възможност на повече предприятия да прилагат Националните счетоводни стандарти (НСС).

Единствено ПОИ са задължени да съставят своите отчети съгласно Международните счетоводни стандарти (МСС), докато всички останали предприятия могат да избират между НСС и МСС. За големите предприятия това право на избор се прилага от 01.01.2017 г.

Както и досега, предприятията нямат възможност да преминават от МСС към НСС. Изключение е предоставено на предприятията, които към 01.01.2016 г. отговарят на критериите за микро, малки или средни. За тях е позволено еднократно да преминат към НСС, като за целта ще бъде приет нов национален счетоводен стандарт.

Консолидиран финансов отчет се съставя въз основа на същата база, на която се съставя финансовия отчет на предприятието майка. Предвидено е облекчение за малките групи да не съставят консолидиран отчет, освен ако групата включва ПОИ.

Елементи на годишните финансови отчети

Предоставени са по-големи облекчения по отношение на елементите на финансовите отчети. Според новия ЗСч, минималните изисквания са следните:

Категория	Елементи на ГФО
Големи Средни ПОИ	Пълен комплект съгласно приложимите счетоводни стандарти
Малки	Съкратен баланс Съкратен ОПР по раздели и групи Приложение
Микро*	Съкратен баланс Съкратен ОПР по раздели
ЕТ с нетни приходи от продажби < 200 хил. лв. за отчетния период	ОПР

(*) Това облекчение не се прилага за микро предприятия, които са инвестиционни или холдингови дружества.

Задължение за изготвяне и публикуване на годишни доклади

В допълнение към доклада за дейността са въведени следните нови годишни доклади – доклад за плащанията към правителства, декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация.

Основните промени и новите изисквания по отношение на годишните доклади са следните:

Доклад	За кого е приложим	Коментари по съдържанието
Доклад за дейността	Всички предприятия, освен микро и малки*	Включени са допълнителни изисквания за информация за финансовите инструменти на предприятието, експозицията и политиката за управление на основните рискове
Нефинансова декларация, като отделен доклад или като част от доклада за дейността **	ПОИ със среден брой служители през финансовата година > 500 души	Политики относно екологични и социални въпроси и тези, свързани със служителите, правата на човека, борбата с корупцията, разнообразието и равенството на половете в ръководните органи на предприятията
Доклад за плащанията към правителства	Големи предприятия и ПОИ, заети в добивна промишленост или в дърводобив от девствени гори	Естеството на плащанията към всяко правителство като обща сума и по вид, напр. за авторски права, дивиденди, лицензионни такси, инфраструктурни подобрения. Не се изготвя, ако плащанията за годината са до 195,600 лв.
Декларация за корпоративно управление	Издатели на ценни книжа на борса в държава членка Кредитни институции Застрахователи/презастрахователи	Информация, определена от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

* Освободени от съставяне на доклад за дейността са микро и малки предприятия, неподлежащи на одит, при условие че информацията относно придобиването на собствените им акции, изисквана от чл. 187д от ТЗ, е оповестена в отчета. Това облекчение не се прилага за инвестиционни и холдингови дружества.

** Изискванията за съставяне на нефинансова декларация влизат в сила от 01.01.2017 г.

Изисквания за независим финансов одит

С новия ЗСч са увеличени праговете за задължителен одит. Според новите правила на одит подлежат отчетите на:

- ▶ Малки предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период надвишават поне два от следните показатели:
 - ▶ Балансова стойност на активите - 2 млн. лв.;
 - ▶ Нетни приходи от продажби - 4 млн. лв.;
 - ▶ Средна численост на персонала за отчетния период - 50 души;
- ▶ Средните и големите предприятия и всички ПОИ;
- ▶ Средните и големите групи и групите, които включват ПОИ;
- ▶ АД и КДА, освен ако не са осъществявали дейност през годината;
- ▶ Консолидираните отчети, както и финансовите отчети на предприятията, включени в консолидацията.

Одиторите следва да изразят становище относно съответствието със ЗСч и приложимото законодателство на задължителните доклади, съставени от предприятието или групата.

Съставянето и одитирането на финансовите отчети и докладите за дейността за 2015 г. се извършват по реда на отменения ЗСч.

Въведена е висока санкция в случай на невъзлагане извършването на одит в размер на 500 до 5,000 лв. за задълженото лице и 2,000 до 10,000 лв. за предприятието. При повторност санкцията е в двоен размер.

2 млн. лв. балансова стойност на активите

4 млн. лв. нетни приходи от продажби

50 души - средна численост на персонала за отчетния период

Изисквания за публикуване на финансовите отчети

На публикуване подлежат годишните финансови отчети и задължителните годишни доклади. Уеднаквен е срокът за публикуване – 30 юни на следващата година за всички индивидуални и консолидирани отчети, съставени от всички видове предприятия.

Въведени са облекчения, които се прилагат за следните предприятия, в случай че те не подлежат на задължителен одит:

- ▶ Микро и малки предприятия могат да не публикуват своите ОПР и доклади за дейността;
- ▶ ЕТ не са задължени да публикуват своите финансови отчети.

Предприятие майка, което е едновременно и дъщерно предприятие и съгласно приложимите счетоводни стандарти не е задължено да съставя консолидиран отчет, публикува на български език консолидиран отчет и доклад за дейността на предприятието майка.

АД, КДА и ООД, които са средни или големи предприятия или са ПОИ, са длъжни, заедно с финансовите си отчети, да публикуват и информация за предложението на органа за управление и решението на общото събрание на акционерите/съдружниците за начина на разпределение на печалбата или за покриване на загубата за предходната година.

Публикуването на финансовите отчети и доклади за дейността за 2015 г. се извършва по реда на новия ЗСч.

В случай на непубликуване на финансов отчет е предвидена санкция в размер на 200 до 3,000 лв. за задълженото лице, а за предприятието – санкция от 0.1% до 0.5% от нетните приходи за продажби за отчетния период, за който се отнася непубликувания отчет, но не по-малко от 200 лв. При повторност, санкцията е в двоен размер.

Отговорност на ръководството

Новия ЗСч по-ясно и всеобхватно определя отговорностите на ръководителя на предприятието, както следва:

- ▶ Утвърждава индивидуалния сметкоплан;
- ▶ Организира текущото счетоводно отчитане в съответствие с разпоредбите на ЗСч;
- ▶ Утвърждава формата на счетоводството, която осигурява хронологично, систематично, аналитично/синтетично отчитане;
- ▶ Отговаря за съставянето, съдържанието и публикуването на финансовите отчети и на годишните доклади;
- ▶ Определя периодичността на финансовите отчети за нуждите на управлението;
- ▶ Отговоря за извършването на независим финансов одит;
- ▶ Определя реда и начина за извършване на инвентаризация;
- ▶ Отговаря за съхраняването на счетоводната информация;
- ▶ Определя реда и движението на счетоводните документи - от създаване/ получаване до тяхното унищожаване или предаване съгласно нормативен акт.

Според отменения ЗСч, съставителите на финансови отчети бяха отговорни за организацията на счетоводната дейност на предприятието, което предполагаше споделена отговорност заедно с ръководството в някои от по-горните области. Сега ръководителят изцяло носи тази отговорност.

Освен това новият ЗСч съдържа конкретни текстове, според които не се допуска:

- ▶ Отчитане на стопански операции в извънсчетоводни книги или регистри;
- ▶ Отчитане на фиктивни или недостатъчно идентифицирани сделки или несъществуващи разходи, задължения с неточно определен предмет, извършени с цел подкупване на длъжностни лица или прикриване на подкуп.

По-горните промени имат за цел подобряване на качеството и прозрачността на финансовата отчетност. В случай на неспазване са предвидени санкции от 500 до 5,000 лв. за ръководителя и от 2,000 до 10,000 лв. за предприятието. При повторност, санкцията е в двоен размер.

Найден Костадинов
ФССА, ДЕС
Изпълнителен директор

Счетоводни услуги

Tel: +359 2 8177 175
naiden.kostadinov@bg.ey.com

Милена Благоева
Мениджър

Счетоводни услуги

Tel: +359 2 8177 183
milena.blagoeva@bg.ey.com

ЕУ | Одит | Данъци | Сделки | Консултации

За ЕУ

ЕУ е световен лидер в сферата на одита, данъчни и финансови консултации и сделки. Задълбочените познания и качествените услуги, които предоставяме, спомагат за укрепването на доверието и сигурността в капиталовите пазари и в икономиките по целия свят. Ние изграждаме изключителни лидери, които работят заедно, за да отговорят на очакванията на нашите клиенти и всички заинтересовани страни. По този начин ние играем важна роля в изграждането на един по-добър корпоративен свят за нашите служители, клиенти и по-широки общности.

ЕУ е част от глобалната организация и може да се отнася към една или повече компании-членове на Ърнст и Янг Глобал Лимитид, всяка от които е самостоятелно правно дружество. Ърнст и Янг Глобал Лимитид е дружество с ограничена отговорност, регистрирано във Великобритания, което не предоставя услуги на клиенти. За повече информация за нашата организация, моля, посетете ey.com.

Настоящият материал е изготвен единствено с цел обща информация и на него не може да се позовава като счетоводна, данъчна или друга професионална консултация. За конкретни съвети, моля, обърнете се към нашите консултанти.

© 2016 Ърнст и Янг България ЕООД

Всички права запазени.